

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-17

Diarienummer 2024-12612

Handläggare

Evelina Eriksson

Telefon: 031-368 38 56

E-post: evelina.eriksson@miljo.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter, SLK-2024-00522

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden tillstyrker motionen.
2. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter, till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Motionärerna föreslår till kommunfullmäktige att miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre.

Förvaltningen föreslår att miljö- och klimatnämnden tillstyrker motionen. Invasiva främmande arter är ett växande problem, inte minst för den biologiska mångfalden. Stadens olika organisationer berörs på olika sätt och det är viktigt att staden arbetar tillräckligt och effektivt med frågan.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Invasiva arter är ett allt större problem, och arbetet med att bekämpa och hantera dem kräver personella och ekonomiska resurser. Dessa resurser är avgörande för att minska eller undvika stora kostnader för staden, andra fastighetsägare liksom invånare.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningens bedömning ur denna dimension framkommer under rubriken Förvaltningens bedömning.

Bedömning ur social dimension

Vissa främmande invasiva arter kan på sikt hindra allmänhetens tillgång till grönytor, vara skadliga eller sprida sjukdomar

Bilaga

1. Motion av AnnaSara Perslow (C) och Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter

Ärendet

Stadsledningskontoret har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över remiss om Motion av AnnaSara Perslow (C) Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter, senast den 30 september 2024.

Miljöförvaltningen har bedömt förslagen i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

Motionen

Remissen handlar om en motion till kommunfullmäktige av AnnaSara Perslow (C) Emmyly Bönfors (C) om stärkt arbete mot invasiva arter. Motionärerna föreslår till kommunfullmäktige att miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre.

Motionärernas bedömning är att staden behöver ett mer samordnat och staden-gemensamt arbete mot invasiva arter så att målet om biologisk mångfald i Göteborgs miljö- och klimatprogram kan uppnås. De föreslår att ett stärkt arbete mot invasiva arter utreds i staden och ser behov av gemensamma rutiner för inrapportering av invasiva arter, stärkt miljöövervakning och stärkt kunskap inom stadens organisation om invasiva arter.

Motionärerna beskriver delar av stadens arbete med invasiva främmande arter som utförs av olika förvaltningar och nämner också att det finns stora möjligheter att involvera kommuninvånare i bekämpningen av invasiva arter.

Bakgrund

Lagstiftningen

Staden omfattas av regelverket för invasiva främmande arter bland annat som markägare, som förvaltare, som ansvarig för avfallshantering och som utövare av miljöövervakning och i sin roll som tillsynsmyndighet. Det innebär att kommunen är skyldig att bekämpa invasiva främmande arter som finns på kommunal mark. Kommunen ska också se till att avfall från invasiva främmande arter, exempelvis från hushållens trädgårdsavfall, hanteras på ett sådant sätt att det förstörs och inte i sig blir en spridningskälla. När invasiva främmande arter hittas i kommunens miljöövervakning ska de skyndsamt rapporteras in till ansvarig nationell myndighet.

Genomfört arbete

Efter att förordningen (2018:1939) om invasiva främmande arter infördes 1 januari 2019 såg miljöförvaltningen ett behov av samordning inom staden. År 2020 startade miljöförvaltningen en samverkansgrupp för att samordna staden kring frågor som rör invasiva främmande arter samt tydliggöra och fördela ansvar inom staden. Detta för att använda resurserna effektivt, för att förenkla kontaktvägarna inom staden och för att förbereda inför de ökade krav som förutsågs komma med implementeringen av förordningen. Miljöförvaltningen kallade och samordnade en arbetsgrupp med representanter från bland annat miljöförvaltningen, park- och naturförvaltningen, stadsbyggnadskontoret, trafikkontoret, fastighetskontoret och kretslopp och vattenförvaltningen. Gruppen träffades under 2020 och 2021 och behandlade bland annat rapportering, kartläggning och extern kommunikation och tog fram förslag till övergripande planering för aktiviteter och åtgärder, samt en ansats till ansvarsfördelning.

Miljöförvaltningen föreslog att nämnden riktade ett nytt uppdrag till förvaltningen, i behovsutredningen 2022–2024 (se kapitel 5.3.1 i behovsutredningen som behandlades av Miljö- och klimatnämnden 2021-04-20) och i behovsutredningen 2023–2025 (se kapitel 5.3.3 i behovsutredningen som behandlades av Miljö- och klimatnämnden 2022-03-22.) Inget nytt uppdrag tilldelades i samband med Miljö- och klimatnämndens beslut om budget för 2022 (2021-12-14)¹ och budget för 2023 (2022-02-07)². Därefter avslutade miljöförvaltningen sin samordnande roll då särskilda resurser för detta saknas. Förvaltningen deltar dock i det nätverk med berörda personer från olika förvaltningar och bolag som finns kvar för informationsutbyte, kunskapsdelning och samarbete i aktuella frågor. Det finns en särskild digital kommunikationskanal och nätverket träffas cirka fyra gånger per år.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att motionens förslag, att miljö- och klimatnämnden och stadsmiljönämnden får i uppdrag att utreda hur stadens arbete mot invasiva arter kan stärkas och samordnas bättre, är bra. Invasiva främmande arter är ett växande problem, inte minst för den biologiska mångfalden och det är viktigt att staden arbetar tillräckligt och effektivt med frågan. I utredningen bör även övriga berörda förvaltningar och bolag medverka.

Främmande invasiva arter har per definition stor negativ påverkan på den biologiska mångfalden. Att stärka och effektivisera arbetet med att hantera de invasiva arterna är ett led i att nå våra olika miljömål för biologisk mångfald på lokal, regional och nationell nivå. Behovet av att arbeta med invasiva främmande arter kommer att öka i närtid. Det sker en ökning av dessa arter som ställer till problem för den biologiska mångfalden och även medför andra olägenheter, som skador på fastigheter liksom vissa hälsoeffekter. Generellt gäller att tidig hantering och bekämpning av oönskade arter, medan de fortfarande är kontrollerbara, sparar resurser i framtiden.

En samordning av stadens arbete mot invasiva främmande arter kan ske på olika sätt, där miljöförvaltningen skulle kunna ha en medverkande eller ledande roll i att hålla ihop arbetet eller delar av det. Att förstärka miljöförvaltningens miljöövervakning av invasiva arter så att en kontinuitet säkras och nya metoder kan användas skulle kunna vara ett sätt. Att engagera allmänheten på olika sätt kan också vara givande.

På dagordningen för miljö- och klimatnämndens möte den 24 september 2024 finns också en remiss om hanteringen av invasiva främmande arter: Klimat- och näringslivsdepartementets förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter³. Remissen föreslår ytterligare regelverk om hur invasiva främmande arter ska hanteras och vilka arter som ska omfattas.

Peter Berntsson

Marcus Jahnke

Tillförordnad direktör

Avdelningschef

¹ [Budget 2022 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/Budget-2022)

² [Budget 2023 \(goteborg.se\)](https://goteborg.se/Budget-2023)

³ [Remiss av förslag till nationell förteckning över invasiva främmande arter - Regeringen.se](https://regeringen.se/remiss-av-forslag-til-lationell-for-teckning-over-invasiva-frammande-arter)